

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn. pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	»
Un any.....	2'50	»
Per dotzenes.....	0'45	»
Núm. atrassats des 2.º tom...	0'06	»
Id. id. des 1.º tom...	0'07	»

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca.	3 mesos....	0'85
	1 any.....	3'25
Dins España...	3 mesos....	1'00
	1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangé...	3 mesos....	1'50
	1 any.....	5'00

LO DEL DIA.

Es caracte, condicions y propòsits de L'IGNORANCIA son massa coneguts de tothom, perqu' es séus lectors deixin de tení una seguretat completa de ses séues conviccions y des respècte que serva com es degut à ses autoritats constituïdes. Si p'el cas y amb sa milló intenció del mon ha sopegat qualque vegada, es estat sense termersèn y sense volè; lo qual pròva ben à les clares que no desitja que li arripien may esquits gròssos ni petits d' els que sòlen arribá à n' ets altres periòdichs.

Ara n' hi ha hagut un d' aquests que s' es propassat de bona manera, y s' asunto ha prês tan dolorós y llastimós estat qu' es fa necessari manifestá que nòltros res volèm tení may que veure en ses publicacions qu' han merescut ó mereixquen en qualsevòl temps sa censura y prohibició de s' Autoritat eclesiástica. Abans que tot, som catholichs obedients y respetuosos, y deplorám amb gran dolor qu' hey haja qui no tenga el degut respècte à lo que forma una de ses creències més fundamentals de sa nòstra religió.

Desde es primé moment que arribá à ses nòstres oreyes lo succehit, pregárem y encara pregám y pregarém à Deu, que se serveixca doná llum à tots els errats de comptes y especialment à n' aquestes persones y germans nòstros esbarriats des vertadé camí; y per lo tant encarregám à n' es nòstros lectors que fassin lo mateix. Axò es una obligació que tenim.

Ja que la Vèrge Puríssima ha estat sa qui ha rebut els tirs de s' impietat, sia ella també à ne qui nòltros elevèm ses nòstres pregaries perque toch el còr d' aqueills que van descaminats per dins sa fosca, fins que tornen dins la santa iglesia de Deu, ahont está sa llum verdadera y etèrna.

L' any qui vé será el 19e centenari de la séua Puríssima é Inmaculada Concepció. Ara qu' els centenaris están tant de mòda, ¿no sería hò y útil per més obli-

garla el que procurassem tots celebrarló d' una manera solemne y piadosa? Que nòltros sapigám, ningú se recòrda de sa procsimidat d' aquesta notabilíssima fetxa, y es solemnisá es primé centenari en qu' aquest august mistèri de la Puríssima Concepció es considerat com à dogma catholich, sería una còsa adecuada que cau de son pès. Creym que aquesta festivitad sería molt agradable à Deu y à sa Santíssima Mare.

Per lo mateix feym pública aquesta idèa perqu' es hòns catholichs la fassen circulá y arrelá; y perque pugám veure sa séua celebració y tocá prest es séus profitosos resultats.

Posám ses columnes de L'IGNORANCIA à disposició d' els que vulgan propagá aquest pensament à fi de que se duga à efecte en son temps y lloch.

SA REDACCIÓ.

QUANT ES MADURA CAU.

Comensa à essè hora de no aná de hèrbes, y de tení un poch de coneixement, perque no sia còsa que de mala, ó bona manera, mos hajan de posá es servell à son lloch.

Si comensám per mirá en aquest mon com estám d' *arreglats* ó *desarreglats*, mos trobarém que casi ningú está à son puesto, casi ningú à n' es lloch que deuria havè d' está, ó lo que es lo mateix, cap canalòbra aguanta es séu ciri; casi tot vá à s' enrevés y cap girat: y axò fa molt mal concèrt, per dí milló, fá un complet y total desconcèrt.

Estenèu la vista y mirau, de pròp y d' enfòra. Qui no es hò per governá caséua vol governá ets altres; qui no sap casi escriure vol fé d' escritó públich, y si impòrta de directó d' un periòdich: qui no sap trèure un tròs de conta vol está empleat à una oficina de administració: un menestral que s' ha passat tota la vida derrera un banch llimant ferro, planetjant fusta, ó estirant sola, s' axéca directó d' una empresa mercan-

til: un botigué es fá prestamista: qui era capitá de barco, ó naviero, es fá conradó: un conradó s' afica à comerciant; un escrivent qualsevòl, s' alsa jugadó de *bolsa*; ó jugadó d' altra còsa: un missè que sòls havia anat de *papés*, y *lleys*, y *drechs*, y *protacòls*, de còp y respòsta surt hò per está al frente d' una Societat que no te rès que veure amb ses lleys; qui no sap brot de teología, s' afica à volè aclarhí y esplicá els més alts y elevats mistèris; y com no hey arriba ni pòt arribarhí, ni tòca à Mallorca, néga y s' en riu, y heu pòsa en ridicul; y per fi, qui brama per tots els forats del séu còs, pretén de cames primes, y se creu amb fòrsa per arretglá y adressá el mon.

D' axò resulta lo que no pòt deixá de resultá. Es pegats y untures no curan lo qu' ha menesté còp de llanseta ó tay de bisturí.

Estenèu la vista, y mirau, ¡però mirau bé! no fesséu com molts que miran y no vèuen: y repararèu dues còses molt sorprendents, per les quals haureu de regoneixe qu' es com un miracle que tot no estiga més malament de lo qu' está, qu' hey está pròu, y que no vaja més à la tortella de lo que vá, que ja li basta, y se pòt dí que no pòt anarhí pús.

Sa primera d' aqueixes còses, es el contemplá, que casi rès vá p' es séu camí natural, ordenat y convenient, que casi rès segueix aquell ordre que se deu havè de seguir, que tot va capritxosamente, cap-girat. «Aquell qui es hò per una còsa no l' emplean per ella, y ni fan fé una altra per la qual no es hò, ni heu entén, y axí resulta que no pòt fé rès bé, y tot li ha de sortí esgarrat. Axò es lo mateix que posá per fonaments ses pedres ben tayades per una vòlta, y posá à sa vòlta es trossám hò per fé es fonaments: axò no pòt aná; tots se riurían des mèstre qu' heu volgués fé axí: ydò tampoch pòt essè lo que vòlen que sia dins aqueix altre ordre de còses, perque per fòrsa, com à n' aquella, per fòrsa, ha de vení s' esbuch, y no li valdrán puntals.

Sa segona d' aqueixes dues còses, complement inevitable de sa primera y que no s' en pòt defogí, es, mirauhó bé,

es trabay que còsta, y ses dificultats que se pòsan, per podè fé una òbra bona, de profit, d'escel-lents y convenientes resultats, posant à son puesto lo que deu haverhí d'está, y fet per les persones inteligents encarregadas d'aquella òbra: y en camvi, de quin mòdo y manera s'empeña s'homo en ferhó tot fácil, y cap reparo ni cap inconvenient se pòsa à tot lo que sia còsa féta à la babatlana, pensada demunt, demunt, un desbarat, sense cap ni pèus, y una cap-buydada, que no es sàpia d'ahont vé, ni ahont vá, ni quina coua dú, ni quin regalim deixarà... Ses ciències més fondes se vòlen tractá superficialment; y per lograrhó, no tengueu ànsia, trobarèu es camí axarmat, que rès l'atura, y còm més gròssa es s'innovació pensada, milló, per fé més afècte y còp de bombo.

La gent no sap qu'es els qui la pensan y l'amòllan tampoch heu saben pedres menudes, però *avant han dit*, y els altres segueixen. Axò es còm una guarda de xòts cap-baix, arremolinats, y es pastó singlades, y es cá lladrant, y no passan; llavò envéstan dos ó tres, y passant aquells, tots envesteixen à la una y à passá aviat fent caramull: ni sabían perque s'eran aturats y no volían passá, ni llavò saben perque passan depressa y tots d'un pich: tot es lo mateix, dos ó tres s'amòllan, propòsan es desbarat, fan veure de lo blanch negre, y de lo negre blanch, y ja n'hi ha sèt dotzenes darrera qu'heu creuen, y aquelles en duan altres tantes, y es fá sa bolla de néu. Més tart vénen es jamechs darrera, quant queda tudat tot, ó perdut, y es ben mal de rescabala lo que puga tení remey, y à lo que no 'n té, qu'es sovint: ¡Deu vos guard d'un ja está fét!

Axí anám, y fa una bona partida de temps; y còm més vá, més vèla, y aygo p'ets emborns, tant pròp, qu'una mica de ratxa farà fé es trabuch, y en havè fet capirú en beurèm d'aygo per llarch, si no mos trèuen des bassiòt gran.

¿Y qui mos ha de trèure? quant tots, de grat ó per fòrsa, anám embarcats dins aqueixa mala barca, que no té casi cap costella sana, es para-mitjal corcat, es claus fusos de rovey, pahida s'estopa de ses juntes, s'enclitá resech, saltades ses planxes de còure, croixits els palos, els estrays podrits, ses escotes rompudes, es velám serzit y apedassat, ses gúmeres empeltades, esdentada s'ànora, prima sa cadena, ses bombes que no xupan, es timó empernat, sa búxola esfondrada...

No hey ha remey ni salvació possible mentres à tota pressa no prenguem pòrt, si hey podèm arribá: y en llòch de pensá en viatges, per podè vení carregats de tresòrs, pensèm à compòndre bé sa barca, ó fernè una de nòva, per aná segús. Nòltros ara heu feym just à s'enrevés de lo que havíam de fé. Coneixèm que anám malament, perque per fòrsa heu hem de coneixe, quant no més sia p'es rivets que mos arriban, y per ses sin-

glades que mos fitblan, y *firme que firme*, no volèm mudá per aná bé: y no hey ha remey, per aná bé, ó per no aná tant malament hem de mudá, còm ses serps, que mudan sa pell.

Axò no pòt essè: y ses còses que no pòren essè, ni son estades, ni son, ni serán may, y ja pòren préma: lo més que pòren fé, es fòrsa, violentà, estirà, però per una part ó altra farà s'esclafit y se romprá. ¡Alèrta mosques à n'aquests esclafits, perque esquitan de mala casta!

Tot va capgirat de nòms y de fets. Se diu, y se fá, còm òbra de *Filantropia* lo que deuría dirse, y fersè còm òbra de *Caritat*; sa caritat es lo de bona lley, sa filantropia es sa moneda falsa d'aquella. Se donan una partida de nòms estrañs y rars à lo que se deuría dí sèch y nèt *Ròbo* y señalá còm à un lladre, y còm à tal castigá y pená à qui robás. Se dona es nòm de *Il-lustració* à sa perdició de tot bon coneixement y sanes creències. Se diu, *talent*, *imaginació*, *agudesa*, à s'atreuiment, à sa picardia, y à sa poca formalitat. Se diu beneytura à sa bona fé y santa ignocencia; idiotisme ó ximpleta à sa santidat. Se diu *Despreocupació* à sa gala de fersè el gròs de tot lo més mal fét qu'es puga fé, bolcantsè dins es fanch des mes refinat egoisme. Se dona es nòm de *Tiranía* à l'autoritat patèrna, y *Dret* d'emancipació à sa fuyta, y sublevació d'els fiys quantre els pares. Se diu... se diu... no acabaríam may de señalá còses que son, y se fan just à s'enrevés de lo que deuría fersè, perque la gent s'adressás, y pogués agontarsè dreta. En trobarèu ben pòques à s'en endret, y vos cansarèu de veurèn à s'enrevés, mal fetes, y mal aplicades, y la gent encabotada à que la còsa p'es camí que va ha d'aná avánt, y de lo milló. ¡Y qu'hey farèm, quant lluny d'escoltá qui heu sap més qu'ells, perqu'es més véy, se riuèn d'ell!

Comença à essè hora de pensarhí bé: aqueixa má per salvarmós, aqueix bras que mos ha de tirá una còrda de salvament, ningú el mos pòt allargá perque tothom s'hi tròba embarcat, aufegat y negat, no tenim remey, ni esperansa més qu'en nòltros mateixos, amb ses nòltres pròpies fòrses de bona voluntat, y en Deu, qu'está sobre tots, y demunt tot, y que per ell axò es còsa molt petita.

Perque creyshó: axò es la veritat: y si qualcun desgraciat vos diu qu'axò no es vè, que Deu no s'atura en còses d'aqueixes, los porèu respòndre: «¿Còm heu saben ells que Deu no s'hi atura? ¿Que los bo ha dit?»

Ara vé bé, per acabá, un cuento, que hey caurá còm si fos de motlada, y no es cuento, es un acudit molt xistós; axò succehí à últims del sigle passat.

Se passetjavan per pròp de un siti Real, no molt enfòra de París, el príncep Don Felip... aquell que bravejava d'essè despreocupat, incrèdul, y d'aná

avant per tal camí, y tot lo demés, que li feu deixá à n'es llibre de s'historia un nòm que no fa gayre enveja. Era un día d'hivèrn, crú, fret, brusca, néu, y fanch à té qui té. L'acompañava un gentil homo: tots dos anavan ben xarpats y forrats, amb bones botes de sola gruxada, y s'en reyan de si es tórt anavan baixos. Trobàren dos pòbres frares caputxins, amb uns hàbits curts, pahits, esfilegassats, plens de botanes y forats, mitx ó casi del tot descalsos per que no duyan més qu'unes males esperdeñes, sense calses, y fanch fins à mitja cama.

Aquells dos frares quant li passàren pròp, acalàren es cap, y li fèren el degut y respetuós saludo. Aquells dos personatges de posició tan alta, los correspongueren llevantsè els capells y contestantlós dignament y amb tot respecte... perqu'à les hores encara no s'havía arribat à tant de perfeccionament à n'el ram del egoisme personal, ni sa bona educació no estava tant à punt de caramello còm ara. Es príncep aquell, quant foren passats, los mirá tenguentlós llástima de sa pena, fret, y misèri que passavan à n'aquest mon, segons ell pensava y creya, sens profit de cap casta, ni à n'aquest, ni à l'altre; y girantsè à n'es séu company li digué:

—Després de lo que passan aquests pòbres homos... ¡quin xasco s'en durán, si es vé lo que jò crech!

Y aquell gentil-homo, viu còm una centella, li respòngué:

—Sí, Alteza, sí; un gròs xasco s'en durán si es vé lo que vos creys: però es xasco de Vòstra Alteza será més gròs y més granat si es vé lo que creuen ells.

Lo mateix poreu respòndre vòltros quant un d'aquests pòbres errats de contes vos amòlla una estravagancia de ses que sòlen amollá cada pich que parlant de semblant còses obrin sa boca: perque còm no saben rès d'axò, rès de lo que d'axò haurían de sèbre, y rès haurían de sèbre de tot lo dolent que saben, resulta qu'en cèrtes còses, còm per exemple, no pòren parlá acertat, ni tirá dret, y sa pensan que quant més cridan, més rahó ténen, y quant més insultan més pò fan, y quant més fuyts van d'es bon camí, més valents son y més agosarats. Y quant més atrevits s'amòllan à volè fé mal, son tan curts de gambals, que tan sòls no coneixen que llavò en fan manco. Si no fós per aquells que los ténen còm un poch de pò, y sobre tot per aquells que los prenen en gracia y agudesa semblants còses, no 'n farián cap mica de mal. Un ase quant brama, no fá mal, lo que fá es incomodá un poch, perque ja se sap, quant ets ases braman, ets homos han de callá, fins qu'es son esbravats, perque no s'hi entènen.

Nòltros *ignorants*, coneguent aquest desgavell qu'hem dit, hein procurat fé lo que diu s'adagi mallorquí: «Vòls riu-

ret de sa lley, fé lo qu' ella diu», y gracies à Deu, no ha vengut may el cas de que mos hajan agut d' unta es nàs de saliva, perque estàn ben alèrta à no estirarmós més qu' es llansòl per no mostrá es pèus. Preferím essè ignorants, à s' havè d' aprendre lo que no mos convé, y si hem anat alèrta fins ara à no sorti de dins s' ignorancia, d' aquí en avant hey anirèm més.

Tot axò heu deym p' els lectors del nòstro setmanari L' IGNORANCIA, perque sa nòstra confraria qu' es molt numerosa prenga llum, en sa part que tenim obligació de tornarli còm à nòltros mos tòca, sens aficarmós en si som, ó no som desmañotats per ilustrarlós per altre estil, que ni en sabèm, ni en volèm aprendre, ni en voldriam enseña.

Y axí es día que vulgan deixá d' essè ignorants, sense preocupació, coneixerán y podrán triá quina casta de claró es sa verdadera y sa que més los convenga.

PEP BLAU.

A. B. C.

Un carré sé dins Ciutat
Que no té més qu' una pòrta
Petita, podrida y tòrta,
Y al mitx un pañy de forat.

¡Ay, quin carré
Per fé vetlada,
Dins s' hivernada
Quant plòga bé!

Si mirau p' es foradet,
Quant sa clau no está à n' es pañy,
Hey veureu un carrerañy
Que ben lluny tira tot dret.

¡Ay, quin camí
Que dóna fresca
Plè de verdesca
A un gran jardí!

P' els còstats té cent ramells
De flòrs de colors molt vives,
Pensaments y sempre-vives,
Ròses, dálies y clavells.

¡Ay, quines flòrs!
Qui les olora
Bé s' enamora
Per tot el còs.

Un dia que jò hey goytava
Vaitx veure una atlòta bella
Que cohía una ponsella
Qu' à obrirsé ja comensava.

¡Ay, quina sòrt!
Jò la mirava;
Y ella saltava
Dins aquell hòrt.

¡Qu' ha nòm aquesta fadrina,
Qu' es s' encant d' aquest jardí?
Vos ho diré. Vaitx sentí
Que li deyan Catalina.

¡Ay, quin dols nòm!
Qui l' anomena
Amor elena;
Y axò es tothòm.

Un pich que jò la vetlava
P' es foradet, vaitx xitár;
Y ella totduna mirá
Qui era aquell que la cridava.

¡Quins ulls tan bells
Tan incendiari!
Son maquinari
Per cassá ausells.

Ses mirades des séus ulls
Sa méua ditxa esfondraren;
Y dins mon còr hey brotaren
Desitjos à caramulls.

Desde llavò
Tench s' animeta
Que no vá dreta;
Malalt el cò.

Perque quant atravessava
Sa mirada p' es forat
Dins es méus ulls va fé esclat
Al temps que 'l cò 'm trossetjava.

¡Ay, quin doló
Més fet apòsta!
Còp y respòsta
Per sembrá amó.

Un dia la vaitx sentí
Conversá, y cap istrument
Ni de còrda, ni de vent,
Té 's sò més dols ni mes sí.

¡Ay, quina veu
Més agradable!
De més afable
No 'n sentireu.

De llavò en aquell forat
He sembrada s' esperansa,
Y hey tench sempre un uy posat
Y una oreya que 'l descansa.

Y aquest vetlá
No es gens de-bades,
Perque à vegades
La sent cantá.

Jò confíhi qu' aquesta pòrta
Qualque dia s' obrirá;
Y llavò l' he d' abressá
Tant si es viva, còm si es mòrta.

Si hey té que dí
Sa gent més vèlla;
Jò vuy amb ella
Viure y morí.

IESPERANÇAI

Ha nòm Juana. Es petiteta, amb sos cabeyns nègres, molt guapa, y de còr còm ell totsòl. Desde nins mos coneixèm; sa nòstra infancia ha passat alegre y tranquila y molt à n' aquest mon hem jugat plegats.

Jò sempre l' he estimada molt, y encara més còm més vá, si es qu' axò sia possible. Desde qu' es cariño infantil que li he professat sempre s' ha convertit, gracies à s' edat, amb un afecte puríssim y desconegut fins are per mí, que m' inclina à ella y fá que quant no la veitx la desitx, y que quant la tench devant y convers amb ella no sábiga lo que li he de dí, y que crech que si no fós per sa confiansa que entre nòltros hey ha, no obriría sa boca; y que fa que quant s' en vá deixi una espècie de buyt à n' es méu cò, còm si alguna còsa me faltás;... desde qu' axò succeheix, repetisch, no tench un moment que no pensi amb ella y qu' es méu pensament acarichi sempre ilusions que me farian molt felís si se realisavan.

Però, jò som molt temorech; tench molta de pò à un desengañy; no m' atrevesch à dirli: «t' estim», perque no fós còsa que no m' correspongués, y que jò hagués de pèdre aquest consòl que tench, aquesta veu que sent sempre que me díu: «espera, espera.»

Mes ¡ay! si jò pogués comprendre que som estimat per ella. Si sòls un raitx de llum m' iluminás y m' alentás à passá endevant; à obrirli es méu còr y esplicarli es méu afecte, jò seria felís; però no seré capás may... no... ¡si ella no me estimás! ¡es méu desengañy fora terrible!

¡Oh, ESPERANÇA! ¡virtut escèlsa que Deu ha infundit à sa nòstra ànima y que còm imatge séua es tant santa y pura! ¡jò te beneyesch y t' admir! Si no fós per tú, ¡que seria de mí!

À MARIA PURÍSSIMA.

ANAGRAMA.

A labada sempre sía
V òstra pura Concepció;
E n tot temps y ocasió
M are nòstra sou y guía.
A mparaumós, ¡oh, María!
R éynau dins lo nòstro còr;
I de la gracia el tresòr
A lcansarèm nit y día.
P uríssima Mare mía!
P ica la Imaculada!
R eyna de los Cèls creada
I causa de la alegría.
S ou Aquella concebuda
S ens mácula de pecat,
I per tots los faèls tinguda
M odèlo de santedat.
A lcansauem pietat!

MESTRE ESPERANSA.

P. G. F.

XEREMIADES.

Ja n'hi ha de còses notables dins Palma per sa séua bellesa perduda si es que n'hajan tenguda may. Mos recordam de totduna d'un edifici publich ahont hey han ubert un balcó que no té cap branca dreita y à n'el qual per ferro ó arrambadó li han clavat una capsalera vey de llit entorsillat.

Sabém un campaná que pareix un galliné de mal gust, una clarabòya més dolenta qu'una vidriera de sabaté d'entrada; uns quants archs que ténen ses cames que los fan figa; una paret cèntrica carregada de clivells y herbes de tota casta; un carreró brut, estret, fosch y qu'amenassa, à n'es punt de més señoría de Palma, etc., etc.

Qualque dia en farém un album de totes aquestes belleses *sui generis*.

* *

En els que hajan d'anunciá à n'es públich qualque còsa y tengan interés en que s'avís produheixca un efècte contrari, los aconsejám que prengan exemple, d'un de rellòtges y màquines de cosí que s'ha publicat aquests dies.

Comensa per dí: *¡Basta ya de los fabricantes elogiar sus máquinas!* y acaba per fé, y encare tot lo malament que pòt essè, lo mateix que tròba que basta.

Sens dupte, s'autor deu volè tení s'esclusiva amb aquesta part, ó li fa mal de ventre veure qu'ets altres digan bé lo qu'ell no ha sabut dí.

O nòltros no heu enteném ó aquest anunci está escrit per qualque inimich de ses màquines Kayser que recomana, que no sabém si son hònes ó dolentes.

Després d'havé lletgit s'anunci no podém ménos d'esclamá:

¡Pòbres màquines! ¡Pòbres rellòtges complicats! ¡Pòbre gramática! y ¡Pòbre sentit comú!

* *

Sa còsta d'en Brossa pareix qu'al cap y à la fi s'está rematant. Encara que la còsa ha anat llarga, queda bé segons sa nòstra ignorancia.

Axí heu vejèm de ses altres còstes qu'are son cròstes.

* *

Sabém que s'Ensanxe torna aná envant. ¡Quin dia será aquell qu'acabarem de veure aquestes barraques raquíques y de mal gust que s'axécan cada dia p'els entorns de Ciutat!

* *

També sabém que s'aygo camina. No sabem però encara quina es ni si se torbará molt à arribá dins Ciutat.

* *

Aquelles finestres qu'hey ha en terra p'els Pòrticos de Plassa son una confi-

nua amenassa per qui en passa per allá en sa nit. ¿Quant remediara s'Ajuntament aquest mal, que denunciám ara per tercera vegada?

À MA ESTIMADA AMIGA F. M.

Corría jò p'el mon sense estimar,
Sense sèbre tant sòls lo qu'era amor,
Sense qu'un pich el còr vés bategar
Sense tenir un dia de tristor.

Un dia, es presentá devant ma vista
Un angel d'hermosura sens igual
Y l'ànima no sé si quedá trista
O confusa amb delicia terrenal.

No sabia si sòmit tant sòls era
Lo qu'aquell ditxós dia vatx sentí,
O si va essè tan sòls una quimera
Lo que per pich primer passá per mí.

Mes, era realitat lo que jò veyá
No va essè sòmit p'el méu cap forjat
Era l'amor que de mon pit me treya
Ferit el còr à tròssos desgarrat.

Mes d'aquell dia d'alegría tanta
Que l'angel de mos sòmits vaitx trobár
L'amor à n'el méu còr ja no l'espanta
Perqu'ha trobat qui sab també estimar.

P. R. G.

CUENTO.

S'altre dia de pagés se vá morí una dòna que tenia una fiya, y aquesta per poderla enterrá, hagué d'acodí à una veynada amiga de sa mare perque li deixás uns quants doblés.

—Vat' aquí deù duros, (li digué), y gasta lo que sia necessari, y en está enterrada ta mare ja los me tornarás d'els qu'ella té amagats que jò sé ahont están y t'ho diré.

Alguns dies després sa veynada aná à la casa per mostrá es secret de sa mare mòrta à n'aquella atlòta, y li fé cercá unes faldetes amb brotets que tenia dins una caixa, còm no les trobava, pensá sa fiya llavò que per encarrech de sa mare quant ja agonisava li havia posat ses faldetes devall es coxí des baul.

Corregueren per desenterrarla. Heu lograren, tregueren ses faldetes y dins s'entornpèu hey và havè vint y quatre unes d'ò en pessa.

Sa véya aquella no feya cás de deixá sa fiya dins sa misèria, y s'en volía dú sa riquesa que tenia, al altre mon.

¿Qu'es devia pensá qu'era l'altre mon?

ALA, PAGESOS!

Vòltros qu'anau de **petagues de sola** que tanquin ben fòrt y sían guapes, visitau s'establiment d'Articles d'Escritòri d'els **HEREUS DE DON GABRIEL ROTGER**, Cadena, 11, ahont s'en ha rebut un preciós surtit, y se vènen à un preu baratíssim.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Mamay, sent tocá à sa paret?*
SEMBLANSES.—1. *En que té bòn cò.*
2. *En qu'es creu.*
3. *En qu'es casat.*
4. *En que té volada.*
TRIANGUL....—*Passadós-Passadó-Passad-Passa-Pàs-Pá-P.*
CAVILACIÓ....—*Alorda.*
FUGA.....—*Els uys de l'amo engreixen es cavall.*
ENDEVINAYA.—*Unes tisores.*

GEROGLIFICH.

D III E I V I E N B

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un carril à sa ditxa?
2. ¿Y sa ditxa à una unsa d'òr?
3. ¿Y una unsa d'òr à una arròba?
4. ¿Y sa tròpa à L'IGNORANCIA?

TRIANGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.
.
.

Ompli aquests pichs amb lletres que lletgides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un pòble de Mallorca; sa 2.ª, lo que tenen moltes fàbriques; sa 3.ª, lo que fan à Ervissa; sa 4.ª, lo que fa sa meua padrina; sa 5.ª, lo qu'hey ha fóra porta; sa 6.ª, un personatge históric; sa 7.ª, es nom d'una lletra; y sa 8.ª un número romá.

ECSEMÉ.

XARADA.

Dins un instrument de música
Ma primera trobarás;
Sa segona à un papé
Qu'es músich sòl manetjá;
Y es tot representa un mòble
Qu'à moltes cases hey ha.

CAVILACIÓ.

CA DEL MAR

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

.e .e..u.a .ui .a ..o.u.a

ENDEVINAYA.

Som amiga de confiansa
De tot aquell que viu bé,
Quant me veu me pòsa à lloure
Quant no'm veu fermada'm té.
A tota casa me pòsan
A n'es llòch més principal;
Si es d'estiu ó si es de dia
Disfrut de més llibertat.

(Ses solucions dissapte qui cé si som vius.)

17 NOVEMBRE DE 1883

Estampa d'En Pere J. Gelabert.